

KURJER WARSZAWSKI.

D. 12. Lipca. — Rok 1843.
Środa

№ 180.

Jutro, S. Małgorzata.
Urodziny Najjaśniejszej PANI.

Dnia iutrzejszego rozpoczynają się *Ferje Sądowe* wszystkich instancji; lecz jak zwykle zostają w czynności niektóre wydziały. — Na posiedzeniu Rady Administr: 4go b. m. mianowany Asesor Kol: Szymon *Towstoles*, pełniącym obowiązki Naczelnika Ptu Kieleckiego, a dotychczasowy Naczelnik tegoż Ptu Piotr *Kamiński*, pełniącym obow: Naczelnika Ptu Hrubieszowskiego. — Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych na przedstawienie Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych, mianowała do Rady Opiekuńczej Szpitalów, Domów schronień i wszelkich Zakładów dobroczynnych; Powiatu *Hrubieszowskiego*, na Opiekuna Prezydującego, *Karola Milowicz*; na Członków: *Wład: Rutkowski*, *Pawła Kosseckiego*, *Romualda Świeżawskiego*, *Alexandra Chrzanoskiego*, *Stanisława Batowskiego*, *Jana Raczkowskiego*, *X. Michała Laurysiewicza*, *X. Franciszka Skórskiego*. — Starszy Zgromadzenia Szklarskiego *P. Rondinger Józef*, zamieszkały w Warsz: Nr 557, zadeklarował 4 okna do wznoszącego się Kościoła Sgo *KAROLA BOROMBUSZA* własnym kosztem oszkląć; za tę ofiarę Komitet niniejszem składa mu podziękowanie. — Z sas: ogrodu wpływ: 10go b. m. zł. 24 gr. 16. — W miesiącu Czerwcu roku bieżą; zmarły w Instytucie Towarzystwa Dobroczynności: *Boianowska Barbara* lat 91, *Milkiewicz Franciszek* lat 105, i *Marjanna Kozłowska* lat 76 liczące. — *J.W. Hrabia Alex: Potocki Wielki* Koniuszy Dworu *J. C. K. M.*, wyjechał do wód *Salcburskich*. — Oznajmiony przed rokiem zamiar mój wydania dzieł *Vireia* w przekładzie polskim, uskuteczniwszy już co do *Historji naturalnej* rodu ludzkiego która właśnie w tych dniach ukończyła się, i która z wszelkiem zadowoleniem od naszej Publiczności przyjęta została, przysiępuję z kolei do *Historji obyczajów i zmysłności zwierząt*. Znane już Publiczności naszej to dzieło *Vireia* ze skróconego przekładu, który w roku 1828 wyszedł, ukaże się

teraz w przekładzie zupełnym, w którym starano się wszelkie powaby stylu Autora z naukową co do rzeczy ścisłością połączyć. *Historja obyczajów i zmysłności zwierząt* przełożona na nowo przez Profesora Ant: *Wagę*, wydawaną będzie tymże drukiem, na tymże papierze i w tymże formacie, co *Historja naturalna* rodu ludzkiego i poszytami, każdy z 5ciu drukowanych arkuszy złożonemi. Pierwszy poszyt wyszedł dnia 1go b. m., następnie co miesiąc wyjdzie poszyt, aż do ukończenia całego dzieła zawierającego około 50 arkuszy. Tytuł, przedmowa i objaśnienie nowych niektórych wyrazów w przekładzie polskim użytych, załączone zostaną przy ostatnim poszycie pierwszego tomu. Prenumerata na całe dzieło składające się z 2ch dużych tomów, wynosi w Warsz: zł. 25, która może być uiszczoną albo razem, albo też przy odebraniu 1go poszytu zł. 15, a przy odebraniu 4go, zł. 10. Na pocztamtach i stacjach poczt; zł. 27. Osoby, które zbieraniem prenumeraty zajmować się zechcą, odbiorą na 10 exempl: 11ty w dodatku. Nadmieniam się przytem, że pozostałej jeszcze małej liczby exemplarzy *Historji naturalnej* rodu ludzkiego w 4ch tomach z 10cią tablicami kolorowanymi rycin dostać można po cenie zł. 42. *S. Orgelbrand*, Księgarz przy ulicy Miodowej. — *Dr. Frydrych*, mieszka obecnie pod Nrem 257 przy ulicy Freta, obok Apteki Rogozińskiego, na Iszem piątrze; o czem Osoby mogące potrzebować jego pomocy, ma honor zawiadomić. — Skład nut muzycz: *Fr: Spiess* i *Sp:* przy ulicy Senatorsk.; odebrał nowe kompozycje: *Chopina* (Szopena) *Allegro vivace*, dz: 51, na fortep., zł. 4. *Spohra* Trio na fortep.; skrzypce i basetle, dz: 123, zł. 20. *Jansy* 3 Ronda na fortep.; i skrzypce, dz. 59, Numerów 3, po zł. 5. *Rejssigera* Trio na fortep.; skrzypce i wiolonczelle, dz: 167, zł. 13. *Kalliwo*dy *Warjacje* na skrzypce i fortep., dz: 118, zł. 4 1/2. *Kalliwo*dy *Wezwanie do tańca*, na fortep., dz: 119, zł. 3. Tegoż *Rozrywki* muzyczne na fortep: na 4ry

reçe, dz. 123, zł. 6. *Nottebohna* 6 Romanesques, na fortep: dz. 2, zł. 4. Tegoż Rondo na fortep: na 4 reçe, dz. 3, zł. 4. *Sponholtza* Użyteczne i przyjemne 3 ulubione motywa na fortep.; Nrów 3, po zł. 3. Tegoż Bouquet musical na fortep.; zł. 5. — Felix *Maderski*, Patron, przeniósł swe mieszkanie pod Nr 1777 przy uli: S^o-Jerskiej, na dole, na prawą rękę w bramę, do domu dawniej W. Fijałkowskiego. — Podpisany, ma zaszczyt zawiadomić Szan: Publiczność, iż w tych dniach przyjął nowe Towarzystwo sztucznych Jeźdźców, Atletów, Akrobatów, Gimnastyków, Tancerzy na linie i drucie mosiężnym, w ilości 10ciu Osób, którzy pierwszy raz wystąpią dnia jutrzejszego. Bliższe szczegóły ańsze dzienne ogłaszają *Antoni Liebhardt*. — *Brzozowski* Teofil Reient, przeniósł swe mieszkanie z ulicy Leszno, do domu Szamb: Nowakowskiego przy ulicy Długiej N° 586 l: B, na 2gie piętro w lewym pawilonie od frontu idąc od uli: Miodowej. — Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe za 100 zł., r. s. od 14 kop. 75 do r. s. 14 k. 76 (zł. od 98 g. 10 do zł. 98 g. 12); wartość kupo: kop: 7/8. — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, w 3cim akcie *Jezióra Wieszczeł*, JPP. *Turczynowiczowie* i JPanna *Wend*; po ukończeniu JP. *Matuszyński*.

Okolice Warszawy, tchną teraz wonią najprzyjemniejszą. Trwające przez blisko 2 miesiące deszcze, wstrzymywały aż do tej chwili zbiór *łak*; ale gdy od dni kilku ustaliła się pogoda, Właściciele i Rolnicy, pośpieszali z *pokosami*; atoli wczorajsza Pełnia zaraz na swym wstępie wznowiła w okolicach deszczyk, który dziś i do Warszawy zawitał.

Towarzystwo sceniczne pod Dyrekcją JP. *Okoniskiego*, po kilku przedstawieniach w *Ostrołęce*, z zadowoleniem Samedznej Publiczności danych, przejechało do *Tamedec*, gdzie w tym tygodniu otworzy widowiska.

Z *Petersburga* 22 Czer: (4 Lip:). — Ogłoszono Ukaz CESARSKI tej treści: „Kawalerów i ozdobionych Orderami, którzy od czasu ogłoszenia o wejściu ich do kompletu na pobieranie pensji za order, w ciągu lat 3ch nie uczynią żadnej odezwy,

Kapituła wykreśla zupełnie z kompletu, a na wakansach po nich zamieszcza innych, podług starzeństwa w otrzymaniu orderów.”

Anglja. — Uniwersytet w *Oxfordzie* przesłał Posłowi *amerykańsk*: Panu *Everett* dyplom doktorski. — W *Londonie* zbankrutował spekulant giełdowy na 200,000 dukatów. — Hrabina *S. Aulaire* (S. Oler) Małżonka Posła francuzi: wyprawiła w tych dniach bal, na którym między innymi dostojnymi osobami, znajdował się także Król *Hannowerski*.

Francja. — Zamiar ustawienia korpusu obserwacyjnego na granicy pirenejkiej został zaniechany, do czasu póki wypadki w *Hiszpanji* nie staną się groźnemi dla samej *Francji*; obecnie pułki w departamentach południowych tak są ustanowione, że w przeciągu 2ch tygodni może być zgromadzony korpus 30,000 wojska albo pod *Barią* albo pod *Perpinjanem*. — Krystyńscy mają nadzieję, iż wkrótce wrócą z Królową *Krystyną* do *Madrytu*. — Depesza telegraficzna donosi: Xzę *Aunale* (Omali) 29go z. m. przybył do *Marsylji*, Lud powitał go głośnemi okrzykami radości. — Głoszą iż w *Akwizgranie* zwołany będzie Kongres dla rozstrzygnięcia sprawy *hiszpańskiej*. — P. *Guizot* (Gizo) ofiarował Ministerstwo marynarki Gubernatorowi Banku Baronowi *Argout* (Argu), tenże nie chciał iednak przyjąć Ministerstwa iak tylko pod warunkiem, iż mu zachowane będzie miejsce dotychczasowe; mówią przeto, iż *Admirał Leray* będzie następcą *Admirała Rousina* (Ruse). — P. *Rossi* Par *Francji* wysłany został od Ministra oświecenia w celu naukowym do Niemiec. — Jenerał *Lamorigiere* (Lamorysjer) znouwu pobił *Flitasów*. — Do *Burż* dano rozkaz, aby ściśle pilnowano *Don Karola*.

Hiszpanja. — Pułkownik *Prym* miał stoczyć pod *Igualadą* bitwę, w której zabrał 60 ienców, a 2 bataljony przeszły dobrowolnie na jego stronę. — Codziennie wysyłał z *Barcelony* 12,000 racji dla wojsk powstańców. — Reient choruje na karmień.

Hollandja. — 28go z. m. na drodze między *Ainheim* a *Nymwegen* spadł dylizans w rów głę-

boki; dwaj znajdujący się w nim podróżni szczęściem nie ponieśli szwanku.

Portugalia. — Po tylu klęskach i niespokojnościach jakie przez długi czas ten kraj trapiły, także i obrzędy religijne nie były świetnie odbywane, a nawet wiele-kroć zaniechano ich zupełnie; lecz gdy od niejakiego czasu wraca spokojuść, to i chwała BOSKA wznawia się w JEGO Przybytkach, czego dowodem była terażniejsza uroczystość BOŻEGO CIAŁA w *Lisbonie*. Odbyła się bowiem w tem mieście solenna Processja, wszyscy Duchowni w świetnych ornatach poprowadzali N. SAKRAMENT, cały garnizon wystąpił w paradzie. Królowa *Donna Marja* z swą Bratową Królową *Francką Klementyną*, klękały pod baldakinem, a Król Małżonek Monarchini szedł za Celebryjącym. Wszyscy mieszkańcy stolicy, byli uczestnikami tej uroczystości i okazywali godną naśladowania pobożność.

Rozmaitości. — Od pewnego czasu miasto *Wiedeń* przez wspaniałą budowę zyskało pomnożenie interesujące przedmiotów godnych uwagi. Jest to zakład do kąpania lub pływania przeznaczony nawet w zimie; to urządzenie ułatwia, że woda przybysząca i ubywaąca zawsze w równej temperaturze zostaje. Budowniczy wirtenberski nazwiskiem *Etzel*, skreślił i uskutecznił tę wspaniałą budowlę, która mu ze wszech stron zjednała zaletę i pochwały. — O *Rubini* *Gazeta* muzykalna lipska pisze co następuje: Gdybym nawet miał przeciw sobie świat elegancki, muszę oświadczyć, że mechaniczny, sztuczny śpiew *Pana Rubini* nie podobał mi się. Nieposiada już okrągłego i pełnego tonu piersiowego Tenorzysty; a gdzie mu takowy niedostaje, fałsetuje z rzadką doskonałością. Lecz jest różnica między Wirtuozem i Artystą. Pierwszy dąży do biegłości w użyciu środków sztuki i sił fizycznych, drugi zaś do czystej ekspresji, w której spoczywa omamienie muzyki. Nasi klasykcy zwykle zważali na naturę głosu ludzkiego w kompozycjach i nigdy nie przekraczają, jak *Mozart* w pięknej *Arji* tenorowej w *Don Zuanie*: Il mio tesoro intanto. Tę arję również i *P. Rubini* odśpiewał, lecz układ

iej nieodpowiadał korzystnie jego głosowi i jego metodzie. Kompozycje *Donizetiego* i *Paczyniego* są dla *Rubini*go właściwsze. — *Rossyni* i *Spontini* niedawno jednocześnie przybyli do *Paryża*. O nowej Operze *Halewego* miał *Rossyni* oświadczyć: *C'est la fin du monde* (To jest koniec świata). *Rossyni* pracuje nad nową Operą, miał ją nawet ukończyć, lecz takowa ma dopiero po jego śmierci być przedstawioną. Ta wiadomość pochodzi od niego. — W *Antwerpji* 25go z. m. odbył się popis gołębi pocztowych: w tym celu wypuszczono z *Paryża* mnóstwo takich ptaków. Nagrod było 7, pierwszą otrzymał Właściciel gołębia który odbył podróż z *Paryża* do *Antwerpji* w 2ch godzinach minut 20. Siódmy gołąb przyleciał w 5ciu godzinach minut 50. — W *Skaldzie* teraz złapano *Jesiotra* który miał długości 6 łokci, a ważył 250 funtów. (I u nas w *Wisłe* poławiają się nie raz bardzo duże iesiotry). — Burza gwałtowna 9go z. m. przeciągnęła nad *Paryżem*, piorun uderzył w sztyldwacha w *Neili* na wyspie w parku w chwili odzuzowania; materia elektryczna ugodziła w broń sztyldwacha, a odskakując, zraniła 2ch innych żołnierzy. Kapral widząc iż warta nie wraca, udał się do niej i zastał wszystkich 3ch żołnierzy leżących na ziemi. Jeden był tylko odurzony i opowiedział później, iż myślał że machina piekielna wystrzeliła; zranionych odniesiono do szpitalu. Król przesłał im podarunek za doznany przestrach.

S Z A R A D A.

Pierwsza z trzecią okropna, a *druga* litera,
Od *Lubowników* smaku *wszystka* hołd odbiera.
(Zeszła *Szarada* *Przyprawą*).

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Siwers *Emilja* Hr., *Wdowa*, po *Jen-Lejtn.*; z *Rygi*; *Liwen* *Jene-Major* z *Wiednia*; *Szanior* *Jan* *Inspe*; *Fabryk* z *Lublina*; *Brzozowski* *Kaz*; *Oby*; z *Krakowa*; *Zaremba* *Fel*; *Oby*; z *Jaxic*; *Kownacki* *Józ*; *Oby*; z *Wierzbowa*; *Zawisza* *Alex*; *Oby*; z *Pokrzewnicy*; *Mizerski* *Ant*; *Dz*; z *Tobolic*; *Łączynski* *Ign*; *Dz*; z *Orzechowa*; *Puchacz* *Xaw*; *Dz*; z *Ludwinowa*.

DOMIESIENIA.

Podpisany Komisant ma zaszczyt zawiadomić Szanowne Osoby interesowane, iż przeniósł swe mieszkanie z pod *Nru* 187, pod *Nr* 41 w *Rynku* *Starego*

Miasta; przytem donosi, że są do ulokowania KAPITAŁY: 100,000, 30,000 i 20,000 złp. z procentem umiarkowanym, a to na Domy przy ulicach pryncypalnych.

Chwałibóg.

Przyechawszy w tych dniach z zagranicy, przedsięwziętej w celu wydoskonalenia się w sztuce krąiania Sukien i innych ubiorów Damskich, otwieram u siebie SZKOŁĘ KRAWIECCZYZNY. Osoby żyjące sobie pobierać lekcje w Warszawie, mogą się w przeciągu 10 lekcji wyuczyć, gdyż nowe sposoby i wyrachowania są bardzo dokładne i ułatwione. Z Prowincji zaś ktoby sobie zyczyl przybyć w tym celu, może być umieszczonym zupełnie w moim Magazynie na tygodni 4ty, za stosowną umową. *T. Czarnich.* Ulica Długa Nr 495, na Potkańskim.

Towarzystwo Agronomiczne w Litwie Pruskiej, podaje do wiadomości Amatorów Koni, iż w dniu 8 Sierpnia r. b. iako w dniu następnym po licytacji publicznej Koni, ze Stada Królewskiego w *Trakianach* w Mieście *Gumbinnen*, Stolicy Departamentu Litewskiego w Królestwie Pruskiem, odbędzie się LICYTACJA publiczna KONI rassowych, z wszelkich Stadnin prywatnych w Litwie Pruskiej exystujących, tak Ogierów Stadnych i Klaczy Macior krwi czystej, iakoteż Koni wierzchowych i pojazdowych. Do takowej Licytacji podane są przeszło 100 sztuk Koni rassowych, które przed licytacją ulegają oceniению ich zdatości przez Komisję przez Towarzystwo Agronomiczne ustanowioną, i których wykryte przez takową Komisję wady, przy licytacji ogłoszone będą.

w *Gumbinnen* dnia 20 Czerwca 1843 r.

Niżej podpisana DENTYSTKA poleca się Szano: Publiczności wszelką robotą w jej zawód wchodzącą, mianowicie: wprawianiem sztucznych zębów poiedynczych, iak niemniej całkowitych wierzchnich i dolnych rzędów, obok nieprzechwalonej ale prawdziwej doskonałości po cenach najumiarkowańszych. Ze ręce kobiety w plombowaniu, w czyszczeniu, w osadzeniu zębów, zgoda w każdej czynności tego rodzaju mają pierwszeństwo, zaprzeczeniem nie test; przypominam tylko iż środki zaradcze i pomocnicze przeciw cierpieniom zębów i dziąseł, przez s. p. Ojca moiego Laemleja, zawsze z najpomysłajczym skutkiem używane, wyłącznie posiadam. — Cecylja z Laemlejnów *Detroit*, ulica Senatorska Nr 470, w domu Pana Epstejwa, wprost kościoła Reformatów.

Wczoraj na jednej z ulic Warszawy, zgubiono świeżo uzyskane 2 PASZPORTY oznaczone Nr 3128 i 3129; ktoby takowe znalazł, raczy oddać w Bzurze JW. Gubernatora Wojennego, za stosowną nagrodą.

PP. NAUCZYCIELE prywatni, upowaznieni do dawania lek w stopniu Szkół Powiatowych, a mianowicie: ięzka Rossyjskiego i Łacińskiego, Mate-

matyki, Historji i Jeografji, tudzież Guwernerowie, rodowity Francuz i Niemiec; zechcą się zgłosić do Hotelu Krakowskiego pod Nr 24, codziennie od godziny 10ej do 2ej po południu, gdzie o korzystnem pomieszczeniu się, mogą powziąć wiadomość.

W ogrodzie JP. *Piskorowskiego* przy ulicy Marszałkows: (blisko rogatek Mokotowskich) N° 1754, (gdzie jest nad bramą napis: „Skoła Drzew owocowych i innych”), dostać można każdego czasu

WIŚNI i CZERESNI krajowych i zagranicz; świeżo z drzewa rwaných.

W dobrach Jabłoni Guber: Podlaskiej Powiecie Radzyńskim, tuż pod Miastem Wiszniami położonych, (z powodu zupełnienia Owczarni), jest do sprzedania Owiec, do chowu zdatnych, z rassy wysoko poprawnej pochodzących, które ospe przez zaszczenie odbyły, następująca ilość: SKOPÓW od lat 4ch do 5ciu i 6ciu, sztuk 600; MACIOR różnego wieku, sztuk 300; ROCZNIAKÓW i JAGNIAT, sztuk 100. Wiadomość na gruncie, u Rządy Dóbr.

Dzisiaj rano ciepła stopni 12. Wczoraj w połud: 19.

TEATR. Jutro na Wyspie Łazienkowskiej, 115ty raz *Antoni* i *Antonia*. 99ty raz *Fletrowers zazarywany*. *Kantata*. Bezpłacie.

DIORAMA na placu przy ulicy Nalewki, tylko do Niedzieli będzie do widzenia.

Carl G. Tröster

Dzisiaj w Ogrodzie przy ulicy Leszno na Działynskiem, TERCET z Czeskiej Pragi grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Nowo-Senator: między hotelem Litewskim a Rzymskim, na 1szem piątrze, Panny *Noires* grać i śpiewać będą.

Dzisiaj w nowo utworzonej Kawiarni przy ul: Długiej pod Nr 587, PP. *Nowakowskie* grać i śpiewać będą. **K. K.**

*****
* Dzisiaj w Czarnym Ogródku przy ulicy Czarnej, dla uprzyjemnienia chwil wolnych Szan: Gościom, (przy ILLUMINACJI całego Ogródu) *
* MUZYKA pod Dyr: JP. *Daneckiego* grać będzie. *
* Przytem GESI młode i KACZKI, będą do wygrania w KREGLE. — Za dobroć Trunków i *
* rychłą usługę, zarezam. *Grosser*. *
*****

Dzisiaj w Zielonym Ogródku przy ul: Mokotowskiej ZABAWA MUZYKALNA pod Dyrek: JP. *Kubetki*, grać będzie od godziny 6ej z południa.

Jutro w Handlu *Maiewskiego* przy rogu ul: Bednarskiej i Sowiej, na Śniadanie: Indyk, Kapłonki, i Kaczki młode, Pieczeń baran: i cielę; Poledwica z grzyb; Kotlety, Ozór, Flaki, Kurczęta, Raki, Kalaf.